

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

כג.

עין משפט
גרי מצוה

יד א ב מיי פיר מהל'
סוכה ה' ה' טשי"ע
א"ח פ"י מרחק ספק כ'
ב' ג מיי ט' ה' ה' ט'
טשי"ע א"ח פ"י מל
ספק י"א:

לענין רש"י

לר"י ר' ר' ר' ר' ר'
בד"ש ג' ג' ג' ג' ג'
(בכ"ט פירוש הדפוס)

רבינו חננאל

ואוקיינא ביכולה לעמוד
ברוח מצויה ויבשה ואינה
יכולה לעמוד ברוח מצויה
דיס, ו' עקיבא היא,
דאמר סוכה דירת עראי
בעין, וקיימא לן כותיה.
פ"קא בראש האילן או
על גבי הגבל כשרה,
ואין עילין לה ביום
טוב, ואוקיינא ל' מאיר,
דתיא העושה סוכתו על
גבי בהמה, ו' מאיר
מכשיר, ו' יהודה פוסל,
משום רבני סוכה חזויה
ליה לשבעת ימי החג,
כדכתיב בסוכת חשבון
שבעת ימים, והא אין
יכול לעלות לה ביום
טוב, דתן אלו הן משום
שבת לא עילין כאילן
ולא רוכבין על גבי בהמה,
ו' מאיר אמר לך, הא
נמי מדאורייתא חזויה ורבין
גזרו בה, ת"ד עשאה
לבהמה דופין, ו' מאיר
פוסל ו' יהודה מכשיר,
שהיה ר' מאיר אומר כל
דבר שיש בו רוח חיים
אין עושין אותו לא דופן
לסוכה ולא לחי למבוי כו',
מאי טעמא דר' מאיר, אמר
כרי גדיה שבת סוכה
כו', משום גידיה פוסל
מכלל דדופן מעליא הוא,
והא איכא ורואה דמכריה
על דאריצא, ושניין דעבר
נהי ברבנא דרמנא, ומשום
שלא תרבע חתיה, תלמי
בבבליס כו'.

דתניא העושה סוכתו בראש הספינה. שפיר גריס דנתייתא
בראש העגלה דפליגי נמי בראש העגלה דכפריש' לעיל
(דף כ"א: דת"י שאין) ולא כמו שפי' ר"ת בפ"ק ו' דף ו' וס' דג"ה
העושה: **על גבי בהמה**. פ"ה נתן דלמות על ג' סוכים להיותם

קרקעית הסוכה ועשה למעלה מחילות
לפי"ה דמתניין דלעיל (דף כ"א: כ"ג)
סמך סוכתו דכרעי המטה כדפי'
לעיל ו"מ דהכא לאו דנמשלטל הסכך
על גבי הבהמה דל"כ למה לי קרא'
ל' יהודה תיפוק ליה משום דאין
לה קבע דכפרישית לעיל אלף העמיד
סוכה על ד' קונדסים ומסך עליהן
הסכך והכינס שם הבהמה ועשה
עליה קרקעיתא ומחילותיה עד לסכך
דלא חזיא לשבעה דאין עולין על
גבי בהמה ביום טוב:

סוכה הראויה לשבעה. מהאי
טעמא נמי היה פוסל
בסוכה על גבי אילן: **ורבי** יהודה
מבשרי. בשלל סמך הסוכה על גבה
איירי דל"כ היא לה כסמכה דכרעי
המטה: **ולא** גי' קב"ר. כשהמת
מונה בקבר מניחין על הקבר און
גדולה לסמוך את מללה והוא נקרא
גולל דממוח כמסכת אהלות פרק
ט"ו [מ"ח] דתן קורה שעשאה גולל
לקבר צין מוטע על גידיה צין עומדת
אין טמא אלף כנגד הפתח ועוד
מניא כמסכת דאהלות [פ"טו ע"ג] גל
של לזרויות גולל [ו] לקבר הנוגע בצויה
עד ארבעה טפחים טמא דכרי רבי
יהודה ותמיהם אומרם אינו טמא
אלף סדר הפנימי זכרו של קבר
משמע דנקרא גולל מה שסתם החלל
ועוד מניא כמסכת דאהלות סוף
פרק [טז] (טז) שמי אכנס גדולות של
ארבעה טפחים שעשאן גולל לקבר
המאהיל על גבי שתייהן טמא ניטלה
אחמ מהן המאהיל על גבי שתייה
טהור מפני שיש לטומאה דרך שתלף
מכל הני משמע שמת הגולל כולו
חלל ואע"ג דב' בהמה המקשה (חולין
דף ע"ג.) נפקא טומאת הגולל מדכתיב
על פני השדה דמשמע דאין דבר על
גבי הגולל ועומד מגולה על פני
השדה זימנין דאית מגולה כי היא
דגל של לזרויות דאית טמא אלף סדר
הפנימי ודופק הנזכר בכל מקום עם
הגולל הס אכנס שהגולל נשען עליהם
דמתן פרק ג' דאהלות [מ"ד] ואחיהו
דופק את שהגולל נשען עליו אלף
דופק דפקין טהור דפעמים מניחין
און לסמוך אותה שהגולל נשען עליה
והיא נקראת דופק דפקין ולרין
לקדקק הא דלמר פ' העור והזוטע
(חולין דף ק"ט:) דגולל מטמא כמגע
וכאהל היכי דמי בשלמא נגע אפשר

הואיל ואם ינטל האילן נופל קרקעית
בסוכת שמים שגאון אין עולין לה ביום טוב דמשמטם חליין:
גבי' לא כלום היא. דלפי' דירת עראי לא היא: **שאינה מלויה**
דיבשה. היו כרוח מלויה דים: **יכולה לעמוד כרוח מלויה**

זה הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד
בפני עצמה כשרה ועולין לה ביום טוב:
גבי' מני מחניתין רבי עקיבא היא דתניא'
העושה סוכתו בראש הספינה רבן גמליאל
פוסל ור"ע שהיו באין בספינה עמד ר"ע ועשה
סוכה בראש הספינה למחר נשבה רוח
ועקרתה אמר לו רבן גמליאל עקיבא היכן
סוכתך אמר אבוי דכולי עלמא "היכא
דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה
לא כלום היא יכולה לעמוד בשאינה מצויה
דיבשה כ"ע לא פליגי דכשרה כי פליגי
בדיכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה ואינה
יכולה לעמוד [ו] (ברוח שאינה מצויה דיבשה)
רבן גמליאל סבר סוכה דירת קבע בעינין
וכיון דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דים
לא כלום היא ר"ע סבר סוכה דירת עראי
בעינין וכיון דיכולה לעמוד ברוח מצויה
דיבשה כשרה: או על גבי גמל כו': מתני'
מני רבי מאיר היא דתניא העושה סוכתו
על גבי בהמה ר"מ מכשיר ורבי יהודה פוסל
מ"ט דרבי יהודה אמר קרא יתג הסוכות
תעשה לך שבעת ימים [ו] סוכה הראויה
לשבעה שמה סוכה סוכה שאינה ראויה
לשבעה לא שמה סוכה ורבי מאיר הא נמי
מדאורייתא מחווא חזיא ורבנן הוא דגזרו בה
עשאה לבהמה דופן לסוכה ר"מ פוסל
ו' יהודה ימכשיר שהיה [ו] רבי מאיר אומר
כל דבר שיש בו רוח חיים אין עושין אותו
לא דופן לסוכה ולא לחי למבוי ולא פסין
לבידאות ולא גולל לקבר [ו] משום רבי יוסי
הגלילי אמרו אף אין כותבין עליו גיטי
נשים מ"ט דר' מאיר אבוי אמר שמא תמות
רבי זירא אמר שמא תברח בפיל קשור כולי
עלמא לא פליגי דאי נמי מיית יש שנבלתו
י' כי פליגי בפיל שאינו קשור למאן דאמר
שמא תמות לא חיישינן למאן דאמר גזרה
שמא תברח חיישינן למאן דאמר גזרה שמא
תמות ניהוש שמא תברח אלף בפיל שאינו
קשור כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בבהמה
קשורה למ"ד גזרה שמא תמות חיישינן למ"ד

מן הדג כהאל מאי אריא משום גולל תיפוק ליה משום שהקבר כסוח ותניא דניזר פ'
סמוס דלמרי' טומאה נוקעת ועולה נוקעת ויורדת ואין לומר דלאיטריך היכא דאין המת בקבר דאי לימיה אס כן לא מטמא משום גולל
דלפי' כי אחיה יש מקום לטומאה ללאת לא מטמא ואין לומר נמי כגון דבולט חוץ לקבר דהא מה שחץ לקבר טהור כדקאמרין אין
טומא אלף כנגד הפתח דהא דקתני סיפא עשה רשעה גולל לקבר אין טמא אלף עד ארבעה טפחים היא כשמנה על הקבר מעומד
איירי דכולה כנגד הפתח ועד ארבעה דקתני היינו בגובהה דומיא דהיהא דגל של לזרויות לרבי יהודה ומיהו מליין למימר דלאיטריך
למאהיל על הגולל כנגד מחילות הקבר שהגולל מונח עליהם דלפי' שאין ממיהל כנגד חלל הקבר טמא משום דמאהיל על הגולל דאס
אין עם גולל טהור [ו] בפ"ל קשור כולי עלמא לא פליגי. לשון הש"ס קשורה כון משאר מקומות דכרי זירא ואבוי מרבייהו מפרשי טעמא
דכרי מאיר והוה ליה למימר מאי בנייהו והוא מפרש והולך בלשון פליגי: **ולמאן** דאמר שמא תמות ניהוש שמא תברח. דלע"ג דלמאן דלמר
שמא תברח נמי על כדקך ר' יהודה דמכשר לא חייס מ"מ אצ"י אליבא דר"מ דחייס למיתה דלא כסוחא כ"ס דיש לו לחוש לשמא תברח דשמיא:

(ב' ע"ג: ו' ג') ז"ל ברוח
מליה דים ק' גיבשה
מוספת לעיל ו': דים
העושה ורבי האריש
והרין, ג' ולקמן מ': א'
(ד' עירובין מה' פ) א'
טו: א' (ו' א'), (ו' א') (ומה'
ג' א') (דף דר' ג') (ע' ז"ל
ששאלו גולל, ו' ז"ל
שליש, פ' ו' ו' ו' ו' ו'
בכ"ט יע: ד' דים מלמן
וכו').

תורה אור השלם

1. תג הסכת תעשה לך
שבעת ימים באהבה
מקורו ומקובץ:
דברים טו יג

מובן רש"י

בראש הספינה. שהיא
גבויה מלך, כספינות הים
שמן גדולות והיות כהה
ועוקמה לעיל ו'.